

Ban Chính sách, Chiến lược Trung ương

Vụ Khoa học Công nghệ, Đổi mới sáng tạo và Chuyển đổi số

Số 43: 04/5 - 11/5

ĐIỂM TIN KHOA HỌC CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO & CHUYỂN ĐỔI SỐ

TÀI LIỆU TỔNG HỢP THÔNG TIN, MANG TÍNH CHẤT THAM KHẢO

Tin tuần qua

ĐIỂM TIN NỔI BẬT

- 5/5. Trung Quốc thúc đẩy xây dựng cụm siêu máy tính AI 10.000 GPU để cạnh tranh với Mỹ
- 07/5. EU lùi thời hạn áp dụng quy định AI rủi ro cao tới năm 2027

TIN QUỐC TẾ

- 8/5. Thượng viện Mỹ xem xét dự luật khung pháp lý tiền mã hóa sau thời gian đình trệ
- 07/5. 19 thành viên WTO đạt thỏa thuận riêng về miễn thuế thương mại điện tử
- 04/5. Mỹ cân nhắc kiểm duyệt mô hình AI trước khi phát hành
- 05/5. Lãnh đạo công nghệ châu Âu kêu gọi nới lỏng quy định về AI
- 05/5. Đông Nam Á cần mở rộng sản xuất bán dẫn để tận dụng tái cấu trúc chuỗi cung ứng toàn cầu
- 6/5. AI đẩy ngành sản xuất chip toàn cầu tới giới hạn mới
- 04/5. Tổng thống Trump khẳng định Mỹ dẫn đầu AI trước thêm gặp Chủ tịch Tập Cận Bình
- 07/5. Các "gã khổng lồ" công nghệ châu Á trở thành tâm điểm mới của làn sóng AI toàn cầu
- 11/5. Trung Quốc xếp thứ ba toàn cầu về năng lực cạnh tranh AI trong khoa học sự sống
- 09/5. Bắc Kinh thúc đẩy trung tâm dữ liệu AI sử dụng năng lượng xanh
- 10/5. AI tại Trung Quốc có nguy cơ làm gia tăng khoảng cách giàu nghèo
- 11/5. Trung Quốc gia tăng hiện diện tại hội nghị AI hàng đầu bất chấp căng thẳng với Mỹ

TIN TRONG NƯỚC

- 5/5. Intel chuyển giao thiết bị sản xuất chip cho Việt Nam
- 08/5. Việt Nam xác lập 10 nhóm công nghệ chiến lược ưu tiên phát triển
- 08/5. Phân loại 3 mức độ rủi ro của hệ thống AI

TỔNG KẾT XU HƯỚNG

Trong tuần 04-11/5/2026, bức tranh khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số (KHCN-ĐMST-CĐS) toàn cầu tiếp tục nổi lên với ba xu hướng đáng chú ý: (i) cạnh tranh AI chuyển mạnh sang cuộc đua hạ tầng tính toán và năng lực công nghiệp quy mô lớn; (ii) các nền kinh tế lớn điều chỉnh cách tiếp cận quản trị AI theo hướng linh hoạt hơn nhằm duy trì năng lực cạnh tranh; và (iii) tái cấu trúc chuỗi cung ứng công nghệ tiếp tục mở ra dư địa mới cho các nền kinh tế đang phát triển, trong đó Đông Nam Á ngày càng được chú ý như một cực tăng trưởng mới của ngành bán dẫn và hạ tầng số.

Trên bình diện quốc tế, việc Trung Quốc thúc đẩy xây dựng các cụm siêu máy tính AI quy mô 10.000 GPU cho thấy nước này đang tăng tốc đầu tư vào năng lực tính toán nội địa nhằm thu hẹp khoảng cách với Mỹ trong huấn luyện và triển khai các mô hình AI quy mô lớn. Bắc Kinh đẩy mạnh phát triển trung tâm dữ liệu AI sử dụng năng lượng xanh, phản ánh xu hướng kết hợp giữa mở rộng hạ tầng số với yêu cầu bảo đảm an ninh năng lượng và phát triển bền vững. Mỹ tiếp tục coi AI là một trụ cột cạnh tranh quốc gia. Phát biểu của Tổng thống Donald Trump về vị thế dẫn đầu AI của Mỹ trước thềm cuộc gặp Chủ tịch Tập Cận Bình cho thấy công nghệ tiếp tục là nội dung trung tâm trong cạnh tranh chiến lược giữa hai nền kinh tế lớn nhất thế giới. Đáng chú ý, việc Mỹ cân nhắc cơ chế kiểm duyệt mô hình AI trước khi phát hành phản ánh xu hướng gia tăng kiểm soát đối với các mô hình có khả năng tạo tác động lớn tới an ninh, thông tin và thị trường. Châu Âu tiếp tục điều chỉnh chính sách theo hướng thực dụng hơn để tránh tụt lại trong cuộc đua AI. Việc Liên minh châu Âu (EU) lùi thời hạn áp dụng các quy định đối với AI rủi ro cao tới năm 2027, cùng với lời kêu gọi nới lỏng quy định từ giới công nghệ, phản ánh áp lực ngày càng lớn về duy trì năng lực cạnh tranh và thu hút đầu tư. Các động thái này cho thấy nhiều nền kinh tế phát triển đang dần chuyển từ tư duy “kiểm soát phòng ngừa” sang “quản trị thích ứng”, tìm cách cân bằng giữa quản lý rủi ro và thúc đẩy đổi mới sáng tạo. Đáng chú ý, châu Á đang nổi lên như tâm điểm mới của làn sóng AI toàn cầu. Sự trỗi dậy của các tập đoàn công nghệ châu Á trong lĩnh vực AI, cùng với việc Trung Quốc gia tăng hiện diện tại các hội nghị AI quốc tế bất chấp căng thẳng với Mỹ, cho thấy trọng tâm đổi mới công nghệ đang dịch chuyển dần sang khu vực này. Bên cạnh đó,

việc Trung Quốc vươn lên đứng thứ ba thế giới về năng lực cạnh tranh AI trong khoa học sự sống phản ánh xu hướng AI mở rộng nhanh sang các lĩnh vực nghiên cứu chuyên sâu như y sinh, dược phẩm và công nghệ sinh học.

Một xu hướng nổi bật khác là sự dịch chuyển của chuỗi cung ứng công nghệ toàn cầu. Các đánh giá quốc tế cho thấy Đông Nam Á cần mở rộng năng lực sản xuất bán dẫn để tận dụng quá trình tái cấu trúc chuỗi cung ứng, trong bối cảnh AI đang đẩy ngành công nghiệp chip tới các giới hạn mới về công nghệ và công suất. Đồng thời, việc 19 thành viên WTO đạt thỏa thuận riêng về miễn thuế thương mại điện tử cho thấy thương mại số tiếp tục được duy trì như một động lực tăng trưởng quan trọng, bất chấp xu hướng phân mảnh thương mại toàn cầu. Tuy nhiên, cùng với cơ hội, AI cũng bắt đầu bộc lộ rõ hơn các tác động xã hội. Những cảnh báo về nguy cơ AI làm gia tăng khoảng cách giàu nghèo tại Trung Quốc cho thấy công nghệ có thể tạo ra phân hóa mới về kỹ năng, thu nhập và cơ hội tiếp cận thị trường lao động nếu thiếu các chính sách thích ứng phù hợp.

Trong nước, các diễn biến tuần qua cho thấy Việt Nam đang đẩy nhanh quá trình định hình hệ sinh thái công nghệ chiến lược theo hướng chủ động hơn. Việc Intel chuyển giao thiết bị sản xuất chip cho Việt Nam là tín hiệu tích cực trong quá trình tham gia sâu hơn vào chuỗi giá trị bán dẫn toàn cầu, đồng thời phản ánh niềm tin của các tập đoàn công nghệ lớn vào năng lực tiếp nhận công nghệ của Việt Nam. Đáng chú ý, việc Chính phủ xác lập 10 nhóm công nghệ chiến lược ưu tiên phát triển cho thấy định hướng lựa chọn các lĩnh vực công nghệ lõi để tập trung nguồn lực đã ngày càng rõ nét hơn. Việc xây dựng cơ chế phân loại ba mức độ rủi ro của hệ thống AI phản ánh bước chuyển quan trọng từ thúc đẩy ứng dụng sang quản trị công nghệ theo mức độ tác động và nguy cơ.

Từ các diễn biến trên, Việt Nam cần chủ động định vị như một “điểm kết nối công nghệ trung lập” trong quá trình tái cấu trúc chuỗi cung ứng và cạnh tranh công nghệ toàn cầu. Việt Nam cần tận dụng vị thế địa kinh tế để thu hút các trung tâm R&D, trung tâm dữ liệu, cơ sở kiểm định và các hoạt động thiết kế - tích hợp công nghệ, thay vì chỉ dừng ở vai trò lắp ráp hoặc gia công chi phí thấp. như một cấu phần của năng lực cạnh tranh quốc gia trong kỷ nguyên AI.

5/5. Trung Quốc thúc đẩy xây dựng cụm siêu máy tính AI 10.000 GPU để cạnh tranh với Mỹ

Nguồn: SCMP

Tài lên

Trong Quốc đang đẩy mạnh phát triển các cụm tính toán trí tuệ nhân tạo (AI) quy mô siêu lớn với hơn 10.000 card GPU nhằm tăng tốc năng lực huấn luyện mô hình AI nội địa và thu hẹp khoảng cách với Mỹ trong cuộc đua công nghệ. Theo South China Morning Post, nhiều địa phương và doanh nghiệp công nghệ Trung Quốc đang triển khai các trung tâm tính toán AI quy mô lớn bất chấp các biện pháp kiểm soát xuất khẩu chip từ Mỹ. Bài viết cho biết các cụm tính toán mới được xây dựng chủ yếu phục vụ huấn luyện

mô hình AI nền tảng và ứng dụng AI tạo sinh. Một số dự án hướng tới quy mô hàng chục nghìn GPU nhằm đáp ứng nhu cầu tính toán ngày càng tăng của các công ty công nghệ Trung Quốc như Alibaba, Tencent, Baidu và Huawei. Tuy nhiên, việc tiếp cận chip AI tiên tiến từ Nvidia ngày càng khó khăn do các lệnh hạn chế xuất khẩu của Mỹ, buộc Trung Quốc phải đẩy mạnh sử dụng chip nội địa như Ascend của Huawei. SCMP nhận định việc xây dựng các cụm tính toán quy mô lớn đang trở thành ưu tiên chiến lược của Bắc Kinh trong bối cảnh AI ngày càng phụ thuộc vào năng lực điện toán và hạ tầng trung tâm dữ liệu. Nhiều chuyên gia cho rằng khả năng sở hữu các cụm GPU quy mô lớn sẽ quyết định năng lực cạnh tranh của các quốc gia trong phát triển mô hình AI thế hệ mới. Tuy nhiên, làn sóng mở rộng hạ tầng AI cũng làm gia tăng áp lực về điện năng, chi phí vận hành và hiệu quả đầu tư. Giới phân tích cảnh báo nguy cơ dư thừa công suất và cạnh tranh thiếu hiệu quả nếu các địa phương Trung Quốc đồng loạt chạy đua xây dựng trung tâm dữ liệu AI mà thiếu định hướng phối hợp chiến lược và khả năng thương mại hóa thực tế.

07/5. EU lùi thời hạn áp dụng quy định AI rủi ro cao tới năm 2027

Nguồn: Reuters

Liên minh châu Âu (EU) đã đạt thỏa thuận sơ bộ về việc nới lỏng và lùi thời hạn thực thi một số nội dung quan trọng trong Đạo luật AI (AI Act), phản ánh xu hướng điều chỉnh chính sách nhằm giảm áp lực tuân thủ đối với doanh nghiệp công nghệ châu Âu. Theo Reuters ngày 7/5, các nước thành viên EU và Nghị viện châu Âu thống nhất hoãn áp dụng các quy định đối với hệ thống AI rủi ro cao – bao gồm AI liên quan sinh trắc

học, hạ tầng trọng yếu và thực thi pháp luật – tới ngày 2/12/2027, thay vì tháng 8/2026 như kế hoạch trước đó. Thỏa thuận cũng loại trừ lĩnh vực máy móc công nghiệp khỏi phạm vi điều chỉnh trực tiếp của AI Act do các lĩnh vực này đã chịu sự quản lý bởi các tiêu chuẩn kỹ thuật chuyên ngành. Đây được xem là nhượng bộ đáng chú ý trước sức ép từ các tập đoàn công nghiệp lớn như Siemens và ASML, vốn cho rằng quy định chống chéo đang làm suy giảm khả năng cạnh tranh của doanh nghiệp châu Âu so với Mỹ và châu Á. Bên cạnh việc nới lỏng một số quy định, EU vẫn bổ sung các biện pháp kiểm soát mới, trong đó có lệnh cấm các ứng dụng AI tạo hình ảnh khiêu dâm không được cho phép và yêu cầu bắt buộc gắn watermark đối với nội dung do AI tạo ra từ cuối năm 2026. Động thái điều chỉnh của EU cho thấy châu Âu đang chuyển dần sang cách tiếp cận thực dụng hơn trong quản trị AI, cố gắng cân bằng giữa mục tiêu bảo đảm an toàn công nghệ với yêu cầu duy trì năng lực cạnh tranh và thúc đẩy đổi mới sáng tạo trong cuộc đua AI toàn cầu.

8/5. Thượng viện Mỹ xem xét dự luật khung pháp lý tiền mã hóa sau thời gian đình trệ

Nguồn: Reuters

apnews.com

Ủy ban Ngân hàng Thượng viện Hoa Kỳ dự kiến xem xét dự luật “Clarity Act” trong tuần tới, đánh dấu bước tiến mới trong nỗ lực xây dựng khung pháp lý cho thị trường tiền mã hóa sau thời gian dài tranh cãi giữa ngành ngân hàng và các doanh nghiệp crypto. Theo Reuters, phiên họp của Ủy ban sẽ diễn ra ngày 14/5 dưới sự chủ trì của Thượng nghị sĩ Tim Scott. Dự luật

nhằm xác định rõ thẩm quyền quản lý của các cơ quan tài chính đối với tài sản số, bao gồm việc phân loại token là chứng khoán, hàng hóa hay các dạng tài sản khác. Ngành công nghiệp tiền mã hóa cho rằng đây là nội dung mang tính then chốt để tạo sự rõ ràng về pháp lý và thúc đẩy phổ cập tài sản số tại Mỹ. Một nội dung đáng chú ý của dự luật là thỏa hiệp liên quan tới stablecoin. Theo đó, các công ty crypto sẽ không được trả lãi đối với stablecoin “nhàn rỗi” theo hình thức tương tự tiền gửi ngân hàng, nhưng vẫn có thể cung cấp phần thưởng cho các hoạt động như thanh toán hoặc giao dịch. Quy định này được xây dựng nhằm giải quyết tranh cãi kéo dài giữa các ngân hàng và doanh nghiệp crypto về nguy cơ dòng tiền rời khỏi hệ thống ngân hàng truyền thống. Tuy nhiên, dự luật vẫn đối mặt nhiều thách thức tại Thượng viện khi cần thêm sự ủng hộ từ các nghị sĩ Dân chủ, trong bối cảnh còn tồn tại tranh luận về quy định chống rửa tiền và giám sát hoạt động tài sản số.

07/5. 19 thành viên WTO đạt thỏa thuận riêng về miễn thuế thương mại điện tử

Nguồn: Reuters

www.ft.com

Mỹ cùng 18 thành viên khác của Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO) đã đạt thỏa thuận riêng về việc không áp thuế đối với các giao dịch thương mại điện tử xuyên biên giới, sau khi các cuộc đàm phán đa phương tại Geneva không thể phá vỡ bế tắc liên quan tới Brazil. Theo Reuters, nhóm tham gia gồm Mỹ, Nhật Bản, Hàn Quốc, Singapore, Australia, Na Uy và Argentina. Thỏa thuận mới có hiệu lực từ ngày

8/5/2026, cam kết không áp thuế đối với các truyền tải điện tử như phát trực tuyến nhạc, phim hoặc tải phần mềm. Đây được xem là giải pháp tạm thời nhằm duy trì tính ổn định và khả năng dự báo cho thương mại số toàn cầu trong bối cảnh cơ chế đa phương chưa đạt đồng thuận. Lệnh miễn thuế thương mại điện tử của WTO được áp dụng từ năm 1998 và liên tục được gia hạn, song đã hết hiệu lực sau khi Hội nghị cấp bộ trưởng WTO tại Cameroon hồi tháng 3 không đạt được thỏa thuận mới. Brazil tiếp tục phản đối việc gia hạn thêm bốn năm, trong khi Thổ Nhĩ Kỳ đã rút lại lập trường phản đối trước đó. Các nền kinh tế số lớn như Mỹ, Liên minh châu Âu, Canada và Nhật Bản cho rằng cơ chế miễn thuế này giúp bảo đảm tính dự báo cho thương mại số và mong muốn biến nó thành quy định lâu dài. Tuy nhiên, việc WTO không đạt được đồng thuận tiếp tục làm dấy lên lo ngại về khả năng xây dựng luật chơi chung cho thương mại toàn cầu trong bối cảnh cạnh tranh và khác biệt lợi ích ngày càng gia tăng.

04/5. Mỹ cân nhắc kiểm duyệt mô hình AI trước khi phát hành

Nguồn: Reuters

www.ft.com

C hính quyền Tổng thống Mỹ Donald Trump đang xem xét áp dụng cơ chế rà soát đối với các mô hình trí tuệ nhân tạo (AI) tiên tiến trước khi được phát hành công khai, đánh dấu khả năng thay đổi đáng chú ý trong cách tiếp cận chính sách AI của Washington. Theo New York Times, Nhà Trắng đang thảo luận về một sắc lệnh hành pháp nhằm thành lập nhóm công tác gồm quan chức chính phủ và lãnh đạo các tập

đoàn công nghệ để nghiên cứu cơ chế giám sát các mô hình AI mới. Động thái này được cho là xuất phát từ các lo ngại ngày càng gia tăng liên quan tới an ninh mạng và nguy cơ lạm dụng AI trong các hoạt động tấn công quy mô lớn. Tâm điểm chú ý hiện nay là mô hình “Mythos” của công ty Anthropic, được các chuyên gia an ninh cảnh báo có khả năng hỗ trợ phát hiện và khai thác lỗ hổng phần mềm ở mức độ rất cao. Trung tâm Tiêu chuẩn và Đổi mới AI (CAISI) thuộc Bộ Thương mại Mỹ đã mở rộng chương trình “stress test” đối với các mô hình AI chưa phát hành của OpenAI, Google DeepMind, Microsoft, xAI và Anthropic nhằm đánh giá nguy cơ đối với an ninh quốc gia, bao gồm rủi ro tấn công mạng và phát triển vũ khí sinh học. Xu hướng tăng cường giám sát AI cho thấy Mỹ đang chuyển từ tư duy ưu tiên thúc đẩy đổi mới sang tiếp cận cân bằng hơn giữa phát triển công nghệ và kiểm soát rủi ro chiến lược, trong bối cảnh cạnh tranh AI với Trung Quốc ngày càng quyết liệt.

05/5. Lãnh đạo công nghệ châu Âu kêu gọi nới lỏng quy định về AI

Nguồn: Reuters

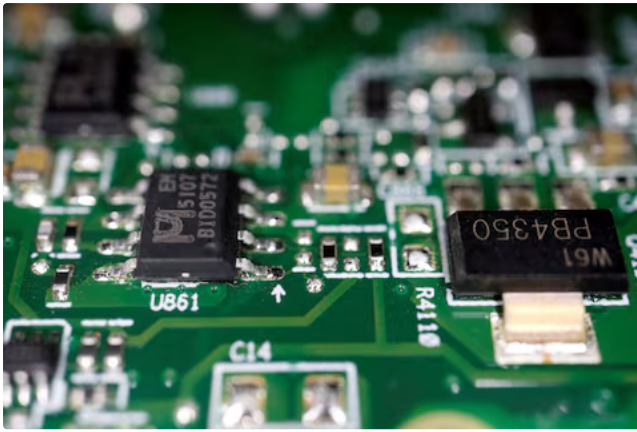
www.ft.com

H ơn 40 lãnh đạo các doanh nghiệp công nghệ lớn tại châu Âu đã kêu gọi Liên minh châu Âu (EU) điều chỉnh theo hướng linh hoạt hơn các quy định liên quan đến trí tuệ nhân tạo (AI), cho rằng khung pháp lý hiện nay có nguy cơ làm suy giảm năng lực cạnh tranh công nghệ của khu vực. Theo Reuters, các giám đốc điều hành của nhiều công ty như Airbus, Siemens, Mistral AI, ASML và SAP đã gửi thư ngỏ tới Chủ tịch Ủy ban châu Âu Ursula von der Leyen nhằm đề nghị đơn

giản hóa việc triển khai Đạo luật AI (AI Act) của EU. Trong thư, các doanh nghiệp cho rằng châu Âu đang đối mặt nguy cơ tụt lại phía sau Mỹ và Trung Quốc trong cuộc đua AI toàn cầu nếu tiếp tục duy trì môi trường quản lý quá phức tạp và tốn kém chi phí tuân thủ. Nhóm doanh nghiệp đề nghị EU áp dụng cách tiếp cận cân bằng hơn, tạo điều kiện cho doanh nghiệp thử nghiệm, phát triển và thương mại hóa các mô hình AI quy mô lớn ngay tại thị trường châu Âu. Động thái này diễn ra trong bối cảnh AI Act – bộ quy định toàn diện đầu tiên trên thế giới về AI bắt đầu bước vào giai đoạn triển khai. Đạo luật quy định nhiều yêu cầu nghiêm ngặt đối với các hệ thống AI có rủi ro cao, bao gồm nghĩa vụ minh bạch dữ liệu, đánh giá an toàn và trách nhiệm pháp lý đối với doanh nghiệp phát triển AI. Tranh luận hiện nay phản ánh bài toán lớn của châu Âu trong quản trị công nghệ: vừa muốn duy trì vai trò tiên phong về chuẩn mực pháp lý và đạo đức số, vừa phải bảo đảm năng lực cạnh tranh công nghiệp trong bối cảnh AI đang trở thành yếu tố cốt lõi của tăng trưởng kinh tế và sức mạnh chiến lược toàn cầu.

05/5. Đông Nam Á cần mở rộng sản xuất bán dẫn để tận dụng tái cấu trúc chuỗi cung ứng toàn cầu

Nguồn: Reuters

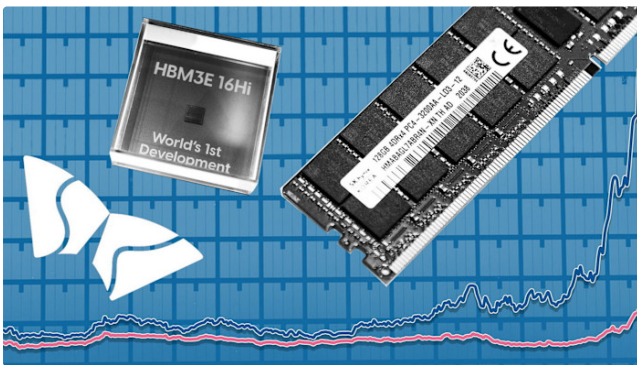
www.reuters.com

Trong bối cảnh nhu cầu chip bán dẫn toàn cầu tiếp tục tăng mạnh nhờ sự bùng nổ của trí tuệ nhân tạo và trung tâm dữ liệu, Tổ chức Công nghiệp Bán dẫn Quốc tế (SEMI) nhấn mạnh rằng các nước Đông Nam Á cần chủ động xây dựng thêm nhiều nhà máy sản xuất bán dẫn (fab) trong thập niên tới nhằm đa dạng hóa chuỗi cung ứng và giảm thiểu rủi ro. Theo ông Ajit Manocha, Giám đốc điều hành SEMI, dù tồn tại một số rủi ro địa chính trị và gián đoạn chuỗi cung ứng từ khu vực Trung Đông, nhu cầu bán dẫn toàn cầu

vẫn được dự báo sẽ duy trì đà tăng trưởng mạnh mẽ. Doanh số bán bán dẫn thế giới dự kiến đạt 1 nghìn tỷ USD trong năm nay và tăng gấp đôi lên 2 nghìn tỷ USD vào năm 2035. Ông Manocha cho biết, trong tổng số 64 nhà máy bán dẫn mới dự kiến đi vào hoạt động tại châu Á đến năm 2029, hiện chỉ có 6 nhà máy đặt tại Đông Nam Á, trong khi phần lớn tập trung tại Trung Quốc và Đài Loan. “Chúng ta cần xây dựng thêm nhiều trung tâm sản xuất tại các quốc gia có quan điểm tương đồng, nhằm giảm thiểu những điểm yếu dễ bị tổn thương. Đông Nam Á cần nỗ lực hơn nữa”, ông nhấn mạnh. Lời kêu gọi này phản ánh xu hướng đa dạng hóa chuỗi cung ứng toàn cầu, giúp khu vực Đông Nam Á với vị trí chiến lược, nguồn nhân lực trẻ và các chính sách thu hút đầu tư có thêm cơ hội tham gia sâu hơn vào ngành công nghiệp bán dẫn then chốt của cách mạng công nghiệp 4.0. Việc đẩy mạnh phát triển ngành bán dẫn không chỉ góp phần nâng cao năng lực sản xuất, thu hút công nghệ cao mà còn khẳng định vai trò quan trọng của Đông Nam Á trong nền kinh tế số toàn cầu, đồng thời tạo động lực cho tăng trưởng kinh tế bền vững và hội nhập quốc tế sâu rộng của các nước trong khu vực.

6/5. AI đẩy ngành sản xuất chip toàn cầu tới giới hạn mới

Nguồn: Bloomberg

www.ft.com

Làn sóng bùng nổ trí tuệ nhân tạo (AI) đang tạo ra sức ép chưa từng có đối với ngành công nghiệp bán dẫn toàn cầu, buộc chuỗi cung ứng chip phải tăng tốc mở rộng năng lực sản xuất trong bối cảnh nhu cầu tính toán AI tăng mạnh. Theo phân tích của Bloomberg, sự phát triển nhanh của các mô hình AI thế hệ mới đang khiến năng lực sản xuất chip tiên tiến, đặc biệt là chip nhớ băng thông cao (HBM), trở thành “điểm nghẽn” chiến lược của ngành công nghệ toàn

cầu. Bloomberg cho biết các tập đoàn công nghệ lớn đang tăng mạnh đầu tư vào trung tâm dữ liệu AI và hạ tầng điện toán hiệu năng cao, kéo theo nhu cầu khổng lồ đối với chip AI, bộ nhớ DRAM và thiết bị sản xuất bán dẫn. Tuy nhiên, năng lực mở rộng sản xuất hiện không theo kịp tốc độ gia tăng nhu cầu do chi phí đầu tư nhà máy bán dẫn ngày càng lớn, công nghệ chế tạo phức tạp và phụ thuộc vào số ít doanh nghiệp then chốt như TSMC, Samsung, SK Hynix hay ASML. Một trong những áp lực lớn nhất hiện nay nằm ở chip nhớ HBM, linh kiện cốt lõi phục vụ AI. Tình trạng khan hiếm HBM đang khiến giá chip nhớ tăng mạnh, đồng thời ảnh hưởng lan rộng tới các ngành điện tử tiêu dùng, ô tô và thiết bị số. Nhiều tập đoàn công nghệ đã chấp nhận ký hợp đồng dài hạn và trả giá cao để bảo đảm nguồn cung chip AI trong nhiều năm tới. AI đang thúc đẩy một chu kỳ tái cấu trúc sâu rộng của ngành bán dẫn toàn cầu, trong đó năng lực sản xuất chip tiên tiến và kiểm soát chuỗi cung ứng ngày càng trở thành yếu tố quyết định sức mạnh công nghệ và cạnh tranh chiến lược giữa các quốc gia.

04/5. Tổng thống Trump khẳng định Mỹ dẫn đầu AI trước thêm gặp Chủ tịch Tập Cận Bình

Nguồn: Reuters

www.ft.com

Tổng thống Mỹ Donald Trump ngày 4/5 khẳng định Mỹ đang dẫn trước Trung Quốc trong lĩnh vực trí tuệ nhân tạo (AI), đồng thời cho biết cuộc gặp sắp tới với Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình sẽ là “một chuyến đi rất quan trọng” đối với quan hệ song phương và cạnh tranh công nghệ toàn cầu. Phát biểu tại Hội nghị Thượng đỉnh Doanh nghiệp nhỏ ở Nhà Trắng, ông Trump nhấn mạnh Mỹ đang chứng kiến làn sóng đầu tư quy mô lớn vào các nhà máy sản xuất và hạ tầng AI.

Theo Reuters, ông Trump cho biết Mỹ đã thu hút khoảng 18.000 tỷ USD đầu tư trong 11 tháng qua, trong đó có nhiều dự án liên quan tới AI và công nghiệp công nghệ cao. Nhà lãnh đạo Mỹ tuyên bố Washington đang “dẫn trước Trung Quốc về AI”, song mô tả cạnh tranh giữa hai nước là “thân thiện”. Cuộc gặp giữa ông Trump và Chủ tịch Tập Cận Bình dự kiến diễn ra tại Bắc Kinh trong tháng 5, trong bối cảnh AI đang trở thành một trong những chủ đề trọng tâm trong cạnh tranh chiến lược Mỹ - Trung. Hai bên được cho là sẽ trao đổi về thương mại, bán dẫn, kiểm soát công nghệ, an ninh AI và các vấn đề địa chính trị như Đài Loan, Iran và chuỗi cung ứng khoáng sản chiến lược. Giới phân tích nhận định, việc AI ngày càng xuất hiện nổi bật trong các cuộc tiếp xúc cấp cao Mỹ - Trung cho thấy công nghệ này đã trở thành một cấu phần quan trọng của cạnh tranh quyền lực toàn cầu. Đồng thời, xu hướng kết hợp giữa đối thoại và cạnh tranh cũng phản ánh nỗ lực của hai nền kinh tế lớn nhất thế giới nhằm thiết lập các “lan can an toàn” để hạn chế rủi ro xung đột công nghệ trong tương lai.

07/5. Các “gã khổng lồ” công nghệ châu Á trở thành tâm điểm mới của làn sóng AI toàn cầu

Nguồn: Reuters

www.ft.com

Làn sóng đầu tư vào trí tuệ nhân tạo (AI) đang tạo ra sự dịch chuyển đáng chú ý trong cán cân công nghệ toàn cầu, khi các tập đoàn công nghệ và bán dẫn châu Á nổi lên như tâm điểm mới của thị trường AI. Theo Reuters, đà tăng mạnh của các doanh nghiệp công nghệ tại Hàn Quốc và Đài Loan đã biến khu vực này thành “trọng lực mới” của cơn sốt AI toàn cầu, trong bối cảnh nhu cầu chip và hạ tầng AI tiếp tục bùng nổ. Tại Hàn Quốc, chỉ số KOSPI tăng mạnh nhờ

đà tăng giá của Samsung Electronics và SK Hynix – hai doanh nghiệp đang hưởng lợi lớn từ nhu cầu chip nhớ AI băng thông cao (HBM). Reuters cho biết SK Hynix hiện tiến gần mức vốn hóa 800 tỷ USD, trong khi Samsung Electronics đã vượt mốc vốn hóa 1.000 tỷ USD nhờ doanh thu chip AI tăng đột biến. Tại Đài Loan, TSMC tiếp tục giữ vai trò trung tâm trong chuỗi cung ứng AI toàn cầu khi hầu hết các tập đoàn công nghệ lớn đều phụ thuộc vào năng lực sản xuất chip tiên tiến của doanh nghiệp này. Nhu cầu AI tăng mạnh cũng góp phần thúc đẩy kinh tế Đài Loan tăng trưởng nhanh nhất trong nhiều thập niên. Giới phân tích nhận định, AI đang thúc đẩy sự tái cấu trúc sâu sắc của thị trường công nghệ thế giới, trong đó châu Á ngày càng đóng vai trò trung tâm của chuỗi cung ứng bán dẫn và hạ tầng AI toàn cầu. Tuy nhiên, nhiều chuyên gia cũng cảnh báo nguy cơ định giá cổ phiếu tăng quá nóng và khả năng hình thành bong bóng đầu tư AI nếu tốc độ thương mại hóa công nghệ không theo kịp kỳ vọng của thị trường.

11/5. Trung Quốc xếp thứ ba toàn cầu về năng lực cạnh tranh AI trong khoa học sự sống

Nguồn: SCMP

Tải lên

Trong Quốc đã vươn lên vị trí thứ ba toàn cầu trong bảng xếp hạng năng lực cạnh tranh về trí tuệ nhân tạo (AI) trong lĩnh vực khoa học sự sống, chỉ đứng sau Mỹ và Anh. Theo South China Morning Post dẫn báo cáo của tổ chức nghiên cứu Deep Knowledge Consortium, kết quả này phản ánh quy mô phát triển nhanh của Trung Quốc trong các lĩnh vực AI, công nghệ sinh học và đào tạo nhân lực công nghệ cao. Báo cáo đánh giá năng lực của các quốc gia dựa trên nhiều

tiêu chí như hệ sinh thái nghiên cứu, năng lực tính toán, dữ liệu sinh học, đầu tư công nghệ, chính sách quản lý và nguồn nhân lực AI. Trung Quốc được đánh giá nổi bật nhờ khả năng mở rộng quy mô nghiên cứu, tốc độ thương mại hóa công nghệ và sự hỗ trợ mạnh từ chính sách công nghiệp quốc gia. SCMP cho biết AI đang ngày càng trở thành công nghệ nền tảng trong ngành khoa học sự sống, hỗ trợ mạnh cho nghiên cứu thuốc, phân tích gene, chẩn đoán y học và phát triển công nghệ sinh học. Trung Quốc hiện đẩy mạnh đầu tư vào các nền tảng AI phục vụ y tế và công nghệ sinh học nhằm giảm phụ thuộc vào công nghệ phương Tây, đồng thời thúc đẩy chiến lược tự chủ công nghệ trong các lĩnh vực chiến lược. Sự thăng tiến của Trung Quốc trong bảng xếp hạng AI khoa học sự sống cho thấy cạnh tranh công nghệ toàn cầu đang mở rộng từ bán dẫn và mô hình AI sang các lĩnh vực liên ngành như y sinh và công nghệ sinh học. Xu hướng hội tụ giữa AI và khoa học sự sống được dự báo sẽ trở thành một trong những động lực quan trọng định hình cạnh tranh công nghệ và kinh tế toàn cầu trong thập niên tới.

09/5. Bắc Kinh thúc đẩy trung tâm dữ liệu AI sử dụng năng lượng xanh

Nguồn: SCMP

Tải lên

Chính quyền Bắc Kinh đang đẩy mạnh yêu cầu các trung tâm dữ liệu phục vụ trí tuệ nhân tạo (AI) chuyển sang sử dụng năng lượng tái tạo nhằm giảm áp lực tiêu thụ điện và phát thải carbon từ làn sóng bùng nổ AI tại Trung Quốc. Theo South China Morning Post, chính quyền thành phố đã ban hành kế hoạch hành động yêu cầu các trung tâm dữ liệu mới phải ưu tiên sử dụng điện xanh và nâng cao hiệu quả sử dụng năng lượng. Kế hoạch đặt mục tiêu đến năm 2027, tỷ lệ điện

năng tái tạo sử dụng tại các trung tâm dữ liệu AI của Bắc Kinh đạt trên 50%, đồng thời thúc đẩy áp dụng các công nghệ tiết kiệm năng lượng, làm mát bằng chất lỏng và tối ưu hóa hiệu suất vận hành. Chính quyền Bắc Kinh cũng khuyến khích doanh nghiệp xây dựng các cụm trung tâm dữ liệu tại những khu vực có nguồn năng lượng tái tạo dồi dào nhằm giảm áp lực cho hệ thống điện đô thị. SCMP cho biết nhu cầu tính toán AI tăng mạnh đang khiến mức tiêu thụ điện của các trung tâm dữ liệu tại Trung Quốc tăng nhanh chưa từng có. Điều này tạo áp lực lớn lên mục tiêu trung hòa carbon mà Bắc Kinh cam kết đạt được vào năm 2060. Trong bối cảnh đó, Trung Quốc đang tìm cách cân bằng giữa phát triển AI quy mô lớn với yêu cầu bảo đảm an ninh năng lượng và giảm phát thải. Xu hướng “AI xanh” đang trở thành ưu tiên chiến lược không chỉ tại Trung Quốc mà trên toàn cầu, khi các quốc gia ngày càng nhận rõ rằng năng lực tính toán AI trong tương lai sẽ phụ thuộc không chỉ vào chip và dữ liệu, mà còn vào khả năng bảo đảm nguồn điện ổn định, chi phí thấp và bền vững về môi trường.

10/5. AI tại Trung Quốc có nguy cơ làm gia tăng khoảng cách giàu nghèo

Nguồn: SCMP

Tải lên

Làn sóng phát triển trí tuệ nhân tạo (AI) tại Trung Quốc đang làm dấy lên lo ngại về nguy cơ gia tăng bất bình đẳng thu nhập và tạo thêm áp lực đối với mục tiêu “thịnh vượng chung” mà Bắc Kinh theo đuổi trong những năm gần đây. Theo South China Morning Post, AI đang thúc đẩy mạnh năng suất và tăng trưởng tại các doanh nghiệp công nghệ lớn, song lợi ích kinh tế chủ yếu tập trung vào nhóm lao động trình độ cao và các tập đoàn sở hữu dữ liệu, hạ tầng tính toán quy mô

lớn. Bài viết cho biết sự phát triển nhanh của AI tạo sinh đang khiến nhiều công việc hành chính, dịch vụ khách hàng và xử lý dữ liệu đối mặt nguy cơ bị thay thế. Trong khi đó, nhu cầu nhân lực AI chất lượng cao tại Trung Quốc lại tăng mạnh, kéo theo chênh lệch thu nhập ngày càng lớn giữa nhóm lao động công nghệ cao với lao động phổ thông. Một số chuyên gia cảnh báo AI có thể làm gia tăng tình trạng phân hóa xã hội nếu không đi kèm các chính sách đào tạo lại kỹ năng và mở rộng cơ hội tiếp cận công nghệ. Trung Quốc hiện xem AI là động lực tăng trưởng chiến lược trong bối cảnh kinh tế suy giảm tốc độ và dân số già hóa. Bắc Kinh đang thúc đẩy mạnh đầu tư vào chip AI, trung tâm dữ liệu và các mô hình AI nội địa nhằm cạnh tranh với Mỹ. Tuy nhiên, quá trình này cũng đặt ra bài toán cân bằng giữa tăng trưởng công nghệ với ổn định xã hội và việc làm. Thách thức lớn của Trung Quốc hiện nay không chỉ là phát triển AI nhanh hơn, mà còn là bảo đảm thành quả của chuyển đổi công nghệ được phân bổ rộng hơn trong xã hội, tránh để AI trở thành yếu tố làm gia tăng bất bình đẳng trong nền kinh tế lớn thứ hai thế giới.

11/5. Trung Quốc gia tăng hiện diện tại hội nghị AI hàng đầu bất chấp căng thẳng với Mỹ

Nguồn: SCMP

www.ft.com

Các công ty công nghệ và viện nghiên cứu Trung Quốc đang gia tăng mạnh sự hiện diện tại các hội nghị trí tuệ nhân tạo (AI) hàng đầu thế giới, bất chấp căng thẳng công nghệ Mỹ - Trung và tranh cãi gần đây liên quan tới hội nghị NeurIPS. Các tác giả đến từ Trung Quốc đại lục và Hong Kong chiếm hơn 51% số bài nghiên cứu được chấp nhận tại Hội nghị Quốc tế về Học biểu diễn (ICLR) năm 2026, vượt xa tỷ lệ chưa đến 32% của Mỹ. ICLR được xem là một trong ba hội nghị AI có uy tín học thuật cao nhất thế giới cùng với

NeurIPS và ICML. Năm nay, hội nghị tổ chức tại Rio de Janeiro (Brazil) ghi nhận khoảng 19.000 bài gửi tham dự với tỷ lệ chấp nhận khoảng 28%. Các doanh nghiệp công nghệ Trung Quốc như Alibaba, Huawei, ByteDance và Tencent nằm trong nhóm có số lượng bài nghiên cứu được chấp nhận cao nhất. Alibaba dẫn đầu với 135 bài, tiếp theo là Huawei với 111 bài và ByteDance với 107 bài. Diễn biến này diễn ra sau khi NeurIPS hồi tháng 3 vấp phải phản ứng mạnh từ giới học thuật Trung Quốc do ban đầu áp dụng quy định hạn chế các tổ chức nằm trong danh sách trừng phạt của Mỹ tham gia hội nghị. Sau làn sóng phản đối và kêu gọi tẩy chay từ các tổ chức khoa học Trung Quốc, NeurIPS đã phải xin lỗi và hủy bỏ chính sách này. Sự hiện diện ngày càng lớn của Trung Quốc tại các diễn đàn AI quốc tế cho thấy năng lực nghiên cứu AI của nước này tiếp tục mở rộng nhanh bất chấp cạnh tranh địa chính trị. Đồng thời, xu hướng này phản ánh thực tế rằng hệ sinh thái AI toàn cầu vẫn duy trì mức độ phụ thuộc và liên kết học thuật sâu rộng, dù cạnh tranh công nghệ giữa Mỹ và Trung Quốc ngày càng gay gắt.

5/5. Intel chuyển giao thiết bị sản xuất chip cho Việt Nam

Nguồn: Vnexpress

vnexpress.net

Tập đoàn Intel ngày 5/5 cho biết đã hoàn tất bàn giao 31 thiết bị lắp ráp và kiểm định chip cho Khu Công nghệ cao TP Hồ Chí Minh (SHTP) và Đại học Quốc gia Hà Nội nhằm phục vụ đào tạo và nghiên cứu bán dẫn. Đây được xem là bước đi đáng chú ý trong quá trình hỗ trợ Việt Nam phát triển hệ sinh thái công nghiệp bán dẫn và nguồn nhân lực công nghệ cao. Theo Intel, các thiết bị được chuyển đổi công năng từ dây chuyền sản xuất thực tế sang mục đích đào tạo,

giúp sinh viên và kỹ sư có cơ hội tiếp cận trực tiếp với công nghệ lắp ráp và kiểm định vi mạch. Ông Kenneth Tse, Phó Chủ tịch kiêm Tổng Giám đốc Intel Products Vietnam, nhận định Việt Nam đang nổi lên như một “mắt xích quan trọng” trong chuỗi giá trị bán dẫn toàn cầu và việc đưa thiết bị thực tế vào giảng dạy sẽ góp phần thu hẹp khoảng cách giữa môi trường học thuật và sản xuất công nghiệp. Động thái này diễn ra trong bối cảnh Việt Nam đẩy mạnh chiến lược phát triển ngành bán dẫn, với mục tiêu đào tạo ít nhất 50.000 nhân lực trình độ đại học trở lên đến năm 2030. Chính phủ cũng đặt định hướng xây dựng 4 phòng thí nghiệm bán dẫn quốc gia và 18 phòng thí nghiệm cấp cơ sở nhằm nâng cao năng lực nghiên cứu và đào tạo vi mạch. Việc Intel chuyển giao thiết bị không chỉ mang ý nghĩa hỗ trợ đào tạo, mà còn phản ánh xu hướng các tập đoàn công nghệ toàn cầu gia tăng hiện diện tại Việt Nam trong bối cảnh chuỗi cung ứng bán dẫn đang tái cấu trúc mạnh dưới tác động của cạnh tranh công nghệ và nhu cầu AI toàn cầu.

08/5. Việt Nam xác lập 10 nhóm công nghệ chiến lược ưu tiên phát triển

Nguồn: Vietnamnet

vnexpress.net

Thủ tướng Chính phủ vừa ban hành Quyết định số 21/2026/QĐ-TTg về Danh mục công nghệ chiến lược và Danh mục sản phẩm công nghệ chiến lược, tạo cơ sở để tập trung nguồn lực phát triển các công nghệ lõi, công nghệ nền tảng có tác động lớn tới tăng trưởng kinh tế và an ninh quốc gia. Theo quyết định,

Việt Nam xác định 10 nhóm công nghệ chiến lược bao quát nhiều lĩnh vực then chốt của nền kinh tế số và công nghiệp tương lai. Trong đó, công nghệ số được xác định là nhóm trung tâm, bao gồm trí tuệ nhân tạo (AI), dữ liệu lớn, bản sao số, điện toán đám mây, điện toán biên, Internet vạn vật và chuỗi khối. Bên cạnh đó là các lĩnh vực công nghệ mạng di động thế hệ sau, robot và tự động hóa, công nghệ sinh học và y sinh tiên tiến, công nghệ chip bán dẫn, công nghệ năng lượng và vật liệu tiên tiến, công nghệ an ninh mạng và lượng tử, công nghệ hàng không vũ trụ và công nghệ đường sắt tốc độ cao. Quyết định cũng ban hành danh mục 30 sản phẩm công nghệ chiến lược, trong đó có nhiều sản phẩm trọng điểm như mô hình ngôn ngữ lớn tiếng Việt, AI chuyên ngành, hạ tầng điện toán đám mây, thiết bị 5G/5G-Advanced, robot công nghiệp, giải pháp an ninh mạng cho hạ tầng trọng yếu và các sản phẩm công nghệ sinh học thế hệ mới.

08/5. Phân loại 3 mức độ rủi ro của hệ thống AI

Nguồn: Vneconomy

tuoitre.vn

Bộ Khoa học và Công nghệ đang đề xuất phân loại các hệ thống trí tuệ nhân tạo (AI) theo ba mức độ rủi ro nhằm xây dựng cơ chế quản lý phù hợp, bảo đảm cân bằng giữa thúc đẩy đổi mới sáng tạo và kiểm soát các nguy cơ phát sinh từ AI. Dự thảo Luật Công nghiệp công nghệ số xác định ba nhóm gồm: AI rủi ro thấp, AI rủi ro cao và AI có tác động lớn. Theo đề xuất, các hệ

thống AI rủi ro thấp sẽ được tạo điều kiện phát triển và ứng dụng rộng rãi, trong khi các hệ thống AI rủi ro cao phải đáp ứng các yêu cầu chặt chẽ hơn về minh bạch dữ liệu, quản trị thuật toán, an toàn hệ thống và trách nhiệm pháp lý. Đối với nhóm AI có tác động lớn – như các mô hình AI nền tảng hoặc AI sử dụng trong hạ tầng trọng yếu – cơ quan quản lý sẽ áp dụng cơ chế giám sát đặc biệt nhằm hạn chế nguy cơ ảnh hưởng tới an ninh, an toàn xã hội và quyền con người. Dự thảo cũng đề cập việc xây dựng danh mục AI rủi ro cao để làm căn cứ quản lý, tương tự xu hướng đang được nhiều quốc gia và khu vực áp dụng như Liên minh châu Âu (EU), Mỹ và Trung Quốc. Giới chuyên gia cho rằng cách tiếp cận phân tầng rủi ro sẽ giúp Việt Nam tránh tình trạng quản lý đồng loạt, đồng thời tạo dư địa thúc đẩy doanh nghiệp đổi mới sáng tạo trong các lĩnh vực AI ít rủi ro hơn.

BAN CHÍNH SÁCH, CHIẾN LƯỢC TRUNG ƯƠNG

Vụ Khoa học Công nghệ, Đổi mới sáng tạo và Chuyển đổi số

TÀI LIỆU TỔNG HỢP THÔNG TIN · MANG TÍNH CHẤT THAM KHẢO